

Topeliuksen joulurukous

Tämän vuoden Kauneimmat Joululaulut -vihkoseen on otettu ja laitettu vierekkäin kaksi suomennosta Sakari Topeliuksen ruotsiksi kirjoittamasta runosta *Julpsalm*. Se sai minut aivan erityisellä tavalla kiinnittämään huomiota tuntemattomaksi jääneen suomentajan vuonna 1909 ja Niilo Rauhalan vuonna 1986 tekemien käännösten erilaisuuteen. Kiteytettynä voisi sanoa, että siinä missä jälkimmäinen kertoo joulun sanomasta enemmän yleisellä tasolla, edellinen tuo vahvemmin esille henkilökohtaisen suhteen merkitystä siihen.

Edellä mainitun eron voi havaita heti laulun ensimmäisistä säkeistä: "En etsi valtaa, loistoa, en kaipaa kultaakaan, mä pyydän taivaan valoa ja rauhaa päälle maan." / "Ei valtaa, kultaa, loistoa, tuo joulu lahjanaan, vaan Luojan olkoon kunnia ja rauha päällä maan." Kolmannessa säkeistössä mennään ehkä kaikkein pisimmälle; kun uudemmassa suomennoksessa lähinnä todetaan kuninkaan vieraaksi saamisesta, on vanhempi suorastaan täynnä kaipausta: "Sua halajan, sua odotan, sä Herra maan ja taivahan!"

Kumpi sitten vastaa paremmin alkuperäistä runoa? Sitä minulta ehdittiin jo yhdessä tilaisuudessa kysyä, ja kun en oikein osannut tuohon mitään sanoa, täytyi asiaa hieman tutkia. Oikea vastaus kysymykseen lienee toisaalta vanhempi, toisaalta uudempi. Suomennosten henkilökohtaisen otteen osalta vaaka kyllä kallistuisi edelliseen, mutta joidenkin yksittäisten ilmaisujen osalta taas jälkimmäinen näyttäisi olevan uskollisempi Topeliuksen tekstille. Joka tapauksessa molemmissa välittyy oleellisin eli rukous joulurauhasta.

Sen verran tutkimukseen heittäydyin, että tein lopulta oman suomennoksen ensimmäisestä säkeistöstä. Tämän Topeliuksen jouluvirren myötä toivon, että pyyntö siunatusta joulunajasta saisi toteutua jokaisen meidän kohdalla!

En pyydä valtaa, loistoa, vaan siunaust' jouluuni.

Siis Luojan olkoon kunnia ja rauha päällä maan.

Suo juhlani ol' iloinen ja kuninkaani vieraani.

Ei valtaa, kultaa, loistoa, vaan laulu enkelten.

Aleksi Päckilä
seurakuntapastori